

«موفق الربیعی» رئیس سابق شورای امنیت ملی عراق:

ایران و آمریکا در عراق می‌توانند مکمل هم باشند

ترجمه: علی ملکی

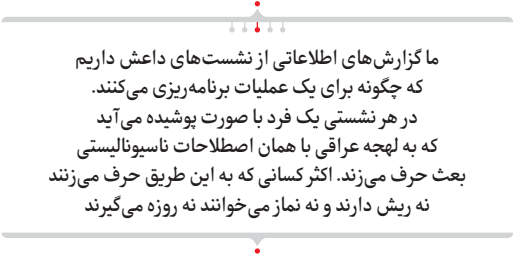
علی ملکی

آیا با ائتلاف شیعیان مسئولیت بیشتری متوجهشان نیست؟

قطعاً. چون فرمان هدایت این کشتی به دست آنهاست بنابراین مسئولیت بیشتری هم دارند.

آ تسلیح عراق بعد از آنکه داعش بخش‌هایی از خاک این کشور را گرفت، دوباره مطرح شد. واشنگتن با تسلیح عشایر و اهل سنت و کردها موافق است اما شیعیان این امر را نمی‌پذیرند؟

دولت و مجلس تا به‌حال طرح ویژه ننگره آمریکا مبنی بر تسلیح عشایر و اکراد را نپذیرفته‌اند. زیرا می‌گویند این کار باید از طریق دولت مرکزی صورت بگیرد. از آوریل سال ۲۰۰۳ تاکنون تمام کمک‌های آمریکایی مشروط به این بوده که موجب خدشه به وحدت و حاکمیت ملی عراق نباشد. همه این کمک‌ها مشروط به آن است که ساخت ارتش و نهادهای امنیتی از طریق شرکت آمریکایی «ک.بی.آر. و... باشد که ویژه توزیع اسلحه و آموزش سربازان است درغیر این صورت مخل این قرارداد و موجب خدشه به حاکمیت ملی خواهد بود.

ما گزارش‌های اطلاعاتی از نشست‌های داعش داریم که چگونه برای یک عملیات برنامه‌ریزی می‌کنند. در هر نشستی یک فرد با صورت پوشیده می‌آید که به لهجه عراقی با همان اصطلاحات ناسیونالیستی بحث حرف می‌زند. اکثر کسانی که به این طریق حرف می‌زنند نه ریش دارند و نه نماز می‌خوانند نه روزه می‌گیرند

آیا تو یکی از کسانی بودی که سیاست امنیت ملی عراق را ترسیم کرده‌اند. آیا این پرونده به اختلافات سیاسی هم درمی‌آمیخت؟

قطعاً. چون ما گروه‌های سه کانه شیعه را داشتیم که بعداً در موضع‌شان نسبت به واشنگتن اتفاق نظر پیدا کردند. چون بعضی خواستار مقاومت سیاسی و بعضی نظامی بودند، اما در کنار اختلافات داخلی شیعیان ما اختلافات شیعه و سنی را هم داشتیم. نخستین کسانی که اسلحه برداشتند تا با آمریکایی‌ها بجنگند «حزب بعث» بود که رهبرانی سنی داشت. بعد از آن تشکیلات القاعده بود که باز از درون سنی‌ها آمده بود و تا پایان سال ۲۰۰۹ با آمریکایی‌ها می‌جنگید. حالا اینها می‌خواهند با آمریکایی‌ها متحد شوند.

رابطه بعث با داعش چگونه بود؟ چون شما اینها را مسئول تمام انفجارها و کشتارهای عراق می‌دانید؟

اکثر رهبران غیر خارجی داعش، یک زنجیره را تشکیل می‌دهند. اول‌شان «ابوبکر بغدادی»، رهبر خودخوانده است. سپس مفتی‌ها و رهبران میدانی و بعد خط سوم. خارجی‌ها یا برای تصفیه حساب‌ها آمده‌اند یا مزدور هستند.

من جز یک نفر یعنی بغدادی هیچ‌کس دیگر را از این قاعده استثنا نمی‌کنم. بقیه‌شان همه از نسل سوم رهبران حزب بعث هستند. اینها سابقاً با در یک شیعه عضویت داشتند یا یک گروه یا هم پدر بزرگشان در ارتش بوده است. این نسل سوم نه صدام است و نه «عدی» و «قصی» پسرانش. نه «عزت‌الدوری» معاون صدام و فرزندش. بلکه نوادگان اینها یعنی نوه‌های اینها هستند که الجزایری‌ها خواهد بود.

درآمدهای کشور وقتی کم شود دیگر مردم به شیوه‌ای که در آن نظامیان اقتصاد را به دست گرفته و به فساد کشانده باشند، تن در نخواهند داد. در سرزمین‌های فلسطینی نیز همین حکایت است. مردم از اشغالگری و حساب‌کشی نکردن بین‌المللی از «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسرائیل، رنج می‌برند. این دولت نیز همان کارهایی را می‌کند که سایر دولت‌ها می‌کنند: مخالفانش را کنترل می‌کند، به موروئی کردن قدرت در خانواده‌اش تمایل دارد و از همان شیوه تفرقه بینداز و حکومت کن، بهره می‌برد.

اسرائیل به خوبی توانست فلسطینی‌ها را دوباره کرده و تضعیف کند. از یک جهت با حماس در غزه گفت‌وگو می‌کند و از طرف دیگر، از دولت خودگردان می‌خواهد اقدامات امنیتی علیه حماس در کرانه‌باختری را تشدید کند. مصر هم که به «ام‌الدین» معروف بود، درگیر اوضاع اقتصادی سختی است و با وجود کمک‌های خارجی، با فقر و بدبختی به‌سر می‌برد. اردن هم به‌دلیل اوضاع بد منطقه شاهد کاهش گردشگری بوده و همین

نگاه

بوسه‌مرگ بر رؤیا

تشدید فعالیت‌های نظامی روسیه در سوریه با هدف حمایت از دولت دمشق علیه شبه‌نظامیان در جنگ داخلی، شبیه بوسه مرگ روی رؤیای ترکیه برای برگناری «بشار اسد» با حمایت شورشی‌ها است. ارسال تسلیحات پیشرفته روسیه، اتهام ساخت‌وساز روس‌ها در یک پایگاه وابسی و ساخت پایگاه دریایی در نزدیکی «لاذقیه»، موجی از اضطراب را به آنکارا تریق کرده است. «فاروق اوک‌اوغلو»، سفیر سابق ترکیه در ایالات متحده، گفت: حمایت روسیه و ایران از اسد، ضربه‌ای سنگین به سیاست ترکیه وارد آورده که هدفش براندازی اسد بود. مقام‌های ارشد روسیه در هفته‌های گذشته به انتقال تسلیحات و پرسنل نظامی به سوریه ادعان کرده‌اند و با دفاع از مواضع خود، گفته‌اند مسکو در مبارزه با تروریسم به اسد یاری می‌رساند.

«ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهوری خود روسیه، نیز اخیراً در سخنرانی خود در تاجیکستان، گفته بود: «ما علیه تروریست‌ها، از دولت سوریه حمایت می‌کنیم و تاکنون پیشنهاد کمک نظامی – فسی داده‌ایم و بازم به این روند ادامه می‌دهیم». پوتین با درخواست از سایر کشورها برای حمایت از دولت سوریه، گفته است: بدون مشارکت فعال مقام‌های سوریه و ارتش آن، ریشه‌کن‌کردن تروریست‌ها از این کشور و این منطقه سراسر جهان دشوار خواهد بود. به گفته اوک‌اوغلو که سابقاً پست‌های زیادی را در وزارت خارجه ترکیه نیز داشت، روسیه با این اقدام، حضور نظامی و استراتژیک خود در سوریه را پایدار و مهم می‌کند. مقام‌های ترکیه پیش از این ادعان کرده‌اند از برخی گروه‌های متشکل در سوریه به‌منظور براندازی نظام این کشور حمایت می‌کنند اما تصمیم مسکو برای حمایت از اسد، مانعی بزرگ بر سر راه جاه‌طلبی مقام‌های ترکیه

آیا پس رهبران داعش مرتبط با نسل سوم بعثی‌ها هستند؟
بله. نسل سوم، اینها الزماً تشکیلاتی ندارند که نامش حزب بعث باشد. بلکه در تشکیلاتی هستند که به نظرشان بهترین ابزار برای ساقط‌کردن حکومت اکثریت در عراق است.

آ شما گفتید پرونده امنیتی عراق با اختلافات سیاسی درهم می‌آمیخت و حل ریشه‌ای این مشکلات خیلی سخت خواهد بود. منظور چیست؟
خشونت‌ها در عراق ریشه‌های سیاسی دارد. سال ۲۰۰۷ بود که ما «شوراهای بیداری» را تشکیل دادیم. در آن مرحله ۱۱۵ هزار نفر از «القاعده» به این شوراهای پیوستند. ما به آنها حقوق می‌دادیم با وجود اینکه الان هم می‌دهیم. بعد دیدیم که سطح خشونت‌ها در عراق از ۱۰۰ درصد به ۱۰ درصد رسید. این کاملاً نشان می‌دهد که ریشه‌های سیاسی دارد. کسانی هستند که ثروت و موقعیت و قدرت شان را از دست داده‌اند و به این وسیله برای به دست آوردنش مبارزه می‌کنند.

آ به نظر شما دستگاه‌های اطلاعاتی عراق کارشان را خوب انجام می‌دهند؟ توانش را دارند؟
متأسفانه نه.

آ پس برای کارهای اطلاعاتی به «حشد الشعبی» (بسج مردمی) تکیه می‌کنید؟
می‌شود گفت ما به اطلاعات نیروهای سیاسی تکیه داریم. چون هر گروهی برای خودش یک بازاری اطلاعاتی دارد و خبرهای لازم را می‌گیرند.

آ سازمان اطلاعات ایران هم استفاده می‌کنید؟
ایران در زمینه پشتیبانی اطلاعاتی توانایی زیادی دارد. ما با ایران تقریباً یک هزار و ۴۰۰ کیلومتر مرز مشترک داریم، اما می‌بینید هیچ عملیات انحراری یا کشتن شیعیان در ایران اتفاق نمی‌افتد؛ چرا یک عامل انحراری یا کمربند انفجاری حتی به صورت اشتباه سر از ایران در نمی‌آورد؟ چون سازمان اطلاعات ایران با مشـت آهنین تمام مرزها را تحت کنترل خودش دارد. من آرزو می‌کنم یک توافق‌نامه امنیتی رسمی برای تبادل اطلاعات با ایران داشته باشیم، تا این نیروهای «حشد الشعبی» به اطلاعات دست یابند و با آموزش‌های لازم را ببینند. آرزو می‌کنیم یک ائتلافی باشد. باید این دیوارهای یخی را برداشت تا ایران هم مثل ایالات متحده به صورت آشپاک با دیگر استراتژیک ما باشد. تصور نمی‌کنم اینها با هم مخالفتی داشته باشند بلکه مکمل یکدیگر خواهند بود.

منبع: **الرای چاپ کویت**